

העותרים: 1. ----- ואח'

ע"י ב"כ עו"ד אלוה בונייה ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

- נ ג ד -

המשיבות: 1. מנהלת מחוז הדרום, משרד החינוך

ע"י פרקליטות מחוז דרום (אזרחי)
בניין קרסו, קרן היסוד 4 (קומה 8), ת"ד 10309, באר שבע
טלפון: 073-3922400; דוא"ל: Maz_EZ_BSH@justice.gov.il

2. מועצה אזורית נווה מדבר

ע"י עו"ד חן אביטן, יועמ"ש המועצה
גרנד קניון, שדרות דוד טוביהו 125 (קומה 1), באר שבע
טלפון: 08-6655655; פקס: 08-6655677; דוא"ל: Chen@ca-adv.co.il

בקשה דחופה לפי פקודת בזיון בית המשפט

בית המשפט הנכבד מתבקש לכופ את המשיבות לציית לצו הביניים מיום 28.4.2026, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. ביום 28.4.2026 הורה בית המשפט הנכבד על מתן צו ביניים, אשר מחייב את שתי המשיבות במשותף "להמשיך ולספק שירותי חינוך לכל ילדי המועצה ו'הפזורה', אשר להם ניתנו שירותי חינוך עד היום, וזאת עד החלטה אחרת" (להלן: **צו הביניים**).
2. ביום 13.5.2026 פנתה ב"כ העותרים בדחיפות לב"כ המשיבות בבקשה להתייחסותן משום שבחלק ממוסדות החינוך המופעלים על ידי המשיבה 2, המועצה האזורית נווה מדבר (להלן גם: **המועצה**), לא ניתנו שירותים המאפשרים את הפעלת מוסדות החינוך, כגון פינוי פסולת, שאיבת ביוב, אספקת סולר לגנרטורים, תיקון ליקויים, החלפת ציוד שבור, ועוד (להלן: **שירותי החינוך או השירותים**), וזאת בניגוד לצו הביניים.
3. הפנייה התריעה, כי במספר מוסדות חינוך בכפרים הבלתי מוכרים בנגב, ובהם אבו קרינאת, ביר אל-משאש, ואדי אלינעם ורח'מה, התגלו ליקויים חמורים בתחום התברואה, התחזוקה והבטיחות. בין היתר, הופסקו שירותי שאיבת ביוב בגני ילדים ובבתי ספר באבו קרינאת ובביר אל-משאש, דבר שהוביל להצפת בורות ספיגה וליצירת מפגעים תברואתיים חריפים בסמוך למקומות שבהם שוהים הילדים. בבית הספר בביר אל-משאש

לומדים כ-550 תלמידים, ובגני היישוב מתחנכים כ-340 ילדים, ואילו באבו-קרינאת לומדים כ-760 תלמידים וכ-240 תלמידי גן.

4. עוד נכתב בפנייה, כי במוסדות החינוך בביר אל-משאש לא התבצע פינוי אשפה בחודש שקדם לפנייה, וכתוצאה מכך הצטברו ערימות אשפה ופסולת בניין המהוות סכנה לבריאות ולבטיחות התלמידים והצוותים החינוכיים, ומושכות מזיקים ובעלי חיים משוטטים. להורי הילדים נמסר, שפניות מנהלי מוסדות החינוך ביישוב למועצה נענו בטענה שאין תקציב לטיפול בבעיות.

5. בנוסף, בפנייה עמדה ב"כ העותרים כי גם ביישובים נוספים, ובהם ואדי אל-נעם ורח'מה, קיימים ליקויי תחזוקה ובטיחות שאינם מטופלים, כגון מזגנים תקולים וציוד שבור שלא הוחלף.

העתק פניית ב"כ העותרים מיום 13.5.2026 מצ"ב ומסומן א'.

6. הפנייה לא נענתה.

7. ביום 25.5.2026 פנתה ב"כ העותרים לב"כ המשיבות במכתב נוסף. בפנייה זו שבה על כך שלא מתבצעת שאיבת ביוב בבית הספר ובגני הילדים בביר אל-משאש זה חודש וחצי, וכתוצאה מכך, בור הספיגה נפער ומכסה הביוב נפל לתוכו, כך שנוצר בור גדול שהילדים עלולים ליפול לתוכו. משום כך, מטרים בודדים מחצר וכיתות בית הספר והגנים, ישנו מפגע תברואתי שמעלה צחנה בלתי נסבלת ומסכן באופן ממשי את בריאות ובטיחות ילדי היישוב. לפי ועד ההורים ביישוב, נציגת המועצה אף הנחתה לאחרונה את מנהל בית הספר לפנות ישירות למשיבה 1 (להלן גם: **משרד החינוך**) בבואו לדווח על ליקויים בבית הספר.

8. כן נכתב בפנייה כי עדיין אין פינוי אשפה במוסדות החינוך בביר אל-משאש, והאשפה ממשיכה להיערם. בנוסף, הפנייה תיארה כי כלל המזגנים בבית הספר והגנים בביר אל-משאש אינם עובדים, כך שהילדים והצוות נאלצים לשהות בכיתות רותחות וחנקות בימים בהם הטמפרטורה עולה על שלושים מעלות, ללא מיזוג אוויר.

9. בפנייה השנייה תואר עוד, כי המועצה חדלה לספק סולר לגנרטורים הפועלים בגני הילדים ביישוב רח'מה, ומשום כך, ובייחוד בשל החום הכבד, ההורים נדרשים לאסוף את ילדיהם מהגן באמצע יום הלימודים. מנהלות הגנים שבו ופנו למועצה בעניין, אך ללא הועיל. באופן דומה, ועד ההורים ביישוב דיווח על כך, שהמועצה גוררת רגליים ביחס לבקשות מנהלי המוסדות לספק שירותי שאיבת ביוב, ומספקת שירותים אלו בעיכובים משמעותיים, על אף שהבור צפוי לעלות על גדותיו. עוד תואר בפנייה כי אין גיזום במוסדות החינוך, ועל חצרותיהם משתלטים שיחים קוצניים שמפריעים לילדים לנוע במרחב, ומזמינים נחשים ומזיקים נוספים לשטחי בית הספר והגן. בבית הספר ברח'מה לומדים כ-400 תלמידים, וכ-100 ילדים מתחנכים בגני היישוב.

10. עוד צוין בפנייה, כי מאז תחילת ינואר – המועד בו התעתדה המועצה להפסיק את שירותי החינוך לראשונה, עד שהוגשה עתירה זו – לא מתוקנים ליקויים בבית הספר ובגנים ברח'מה. כך למשל, בבית הספר אין סככות הצללה בחצר, והילדים המשחקים או המשתתפים בשיעורי חינוך גופני חשופים לפגעי מזג האוויר – לגשם ולקור או לשמש הקופחת. במקבץ גני הילדים יש סככה קטנה, אחת בלבד, המשרתת כ-100 ילדים. פיצוץ בצינור המים בשטח בית הספר אשר אירע בחודש האחרון לא טופל על ידי המועצה, ומנהל בית הספר נאלץ לטפל בו בעצמו ועל חשבוננו.

11. לסיכום הפנייה, הודגש כי בשני היישובים הללו, וכמותם ביישובים נוספים שמוסדותיהם מופעלים על ידי נווה מדבר (למשל, בואדי אל-נעם ובחלקו הבלתי מוסדר של אבו קרינאת), דיווחו ההורים על מוסדות חינוך מוזנחים ועל בעיות תחזוקה ובטיחות שאינן מטופלות על ידי המועצה. בתוך כך – שירותים וכיורים תקולים, ציוד שבור שלא הוחלף, וכן הלאה.

ב מצ"ב ומסומן ב'.

12. ביום 31.5.2026 פנתה ב"כ העותרים לב"כ המשיבות בהודעת דוא"ל, והתריעה כי בשל המחדל שבאספקת שירותי החינוך בחלק ממוסדות החינוך בכפרים הלא מוכרים, בכוונת העותרים להגיש בקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט, ולפיכך מבוקשת התייחסותן הדחופה של המשיבות לפנייתן. גם פנייה זו לא נענתה. עוד פנתה ב"כ העותרים לב"כ המשיבה 1 בטלפון ביום 31.5.2026, באותו הנושא, ולא זכתה למענה מהותי.

העתק פניית ב"כ העותרים מיום 31.5.2026 מצ"ב ומסומן ג'.

13. נכון למועד כתיבת שורות אלו, מרביתן של הבעיות המתוארות בפניות טרם טופלו, בעיות נוספות התווספו, והמצב חמור מאי פעם: בביר אל-משאש אין שאיבת ביוב או פינוי אשפה זה חודשיים, והמוזגנים עדיין תקולים כולם. בגני הילדים ברח'מה ההורים נדרשו לאסוף את הילדים מהגן בשעה 11:00 או 12:00, מאז יום 19.5.2026 ועד היום (4.6.2026), נוכח אי-אספקת הסולר ובפרט בשל החום הכבד והיעדר היכולת להפעיל מיזוג. יו"ר ועד ההורים שב ויידע את המועצה, והובטח לו כי הסולר יסופק בהקדם, ואולם הדבר נעשה רק הבוקר. בבית הספר ובגני רח'מה יחדיו עדיין אין תיקון ליקויים, גיזום והחלפת ציוד, ואספקת שירותי שאיבת הביוב נעשית תוך עיכובים משמעותיים, ורק לאחר שהצפת הביוב הופכת למטרד תברואתי קשה. כך גם באבו קרינאת, המדווחים על כך שאין גיזום בגנים ועל אי-טיפול בליקויים קשים, לרבות בור ביוב לא תקין במוסדות החינוך, ובפרט בגן אשכול א', שם מדווחים הילדים והצוות החינוכי על ריח בלתי נסבל שמקשה עליהם לשהות בכיתות.

תצהירו של מוחמד אבו קרינאת, אבי העותרות 1-3 ויו"ר ועד ההורים באבו קרינאת, מצורף ומסומן ד'.

תצהירו של מוסטפא אלכמאיסה, אבי העותרים 4-10 ויו"ר ועד ההורים ברח'מה, מצורף ומסומן ה'.

תצהירו של מועין וקילי, אבי העותרים 11-14 ויו"ר ועד ההורים בביר אל-משאש, מצורף ומסומן ו'.

14. מכל האמור עולה כי ישנו מחדל מתמשך במתן שירותי החינוך בכפרים הלא מוכרים, וכי צו הביניים וטענות משרד החינוך והמועצה על גיבוש "הבנות שיש בהן כדי להביא לסיומם של כלל ההליכים המשפטיים התלויים ועומדים ביניהן" (הודעת עדכון מטעם משרד החינוך והמועצה מיום 14.5.2026) אינם באים לידי ביטוי בנעשה בשטח, שכן המועצה עודנה מלינה על מחסור בתקציבים לאספקת שירותי החינוך בפני ההורים, ומצב שירותי החינוך באזור עודנו קטסטרופלי.

15. השירותים האמורים – כמו שאיבת ביוב, פינוי אשפה, אספקת סולר, גיזום, תיקון ליקויים והחלפת ציוד – הם רכיב מרכזי בשירותי החינוך שהתלמידים זכאים להם, והם **חיוניים** להבטחת פעילותם של המוסדות, כמו גם לבריאותם ולבטיחותם של התלמידים והמורים. ודוק: אספקת השירותים הללו מצויה בליבת הסכם ההתקשרות בין המשיבות (ראו: פירוט תוכנית העבודה שאושרה על ידי משרד החינוך, נספח 4 לתגובת המשיבה 1 מיום 23.4.2026), ובלעדיהם, מוסדות החינוך אינם עומדים בתקנים סניטאריים, תברואתיים ובטיחותיים המינימליים ביותר. צו הביניים הטיל את האחריות להבטחת מתן שירותי החינוך בכפרים הלא מוכרים על שתי המשיבות **יחדיו**, קרי, גם המשיבה 1 מחויבת לפעול באופן אקטיבי להבטחת השירותים, ובפרט כשעסקינן בהזנת מוסדות חינוך המונים אלפי ילדים, המופקרים לסביבת לימודים שיש בה מפגעים תברואתיים ובטיחותיים של ממש.

16. התנהלותן של המשיבות מבזה את שלטון החוק, מבזה את בטיחותם, חינוכם וכבודם של הילדים שעליהם היא אמונה, וחותרת תחת חובתן המוגברת של רשויות לכבד צווים שיפוטיים. הפסיקה עמדה על החומרה שבכך:

"אי כיבוד פסק דין של בית משפט על-ידי אזרח הוא גילוי חמור של פגיעה בשלטון החוק. חמור מכך שבעתיים הוא אי כיבודו של פסק-דין על-ידי רשות מרשויות השלטון

[...] מדינה שבה רשות שלטונית נוטלת את החוק לידיה – ברצותה, מקיימת צו שיפוטי שניתן נגדה, וברצותה מתעלמת ממנו, היא מדינה שזרעים בה זרעי פורענות ואנרכיה, ומתפתחת בה תרבות מסוכנת של שלטון כח ושרירות" (בג"ץ 4805/07 **המרכז לפלורליזם יהודי – התנועה ליהדות מתקדמת בישראל נ' משרד החינוך**, פ"ד סב(4) 571, 602-604 (2008)).

17. כשגורם שלטוני אינו מקיים צו שיפוטי, יש לכופף אותו לציית לו. בדיוק לשם כך חוקקה פקודת בזיון בית משפט. הפקודה, והצווים המוצאים מכוחה, נועדו לכופף על מי שממרים צו שיפוטי – במקרה זה משרד החינוך והמועצה – למלא אחר הוראותיו. מטרתו של הליך בזיון בית המשפט היא להביא לידי קיומו של הצו השיפוטי, והוצאתו מהכוח אל הפועל (ע"א 24/78 **ויטקו כימקלים נ' סלמן**, פ"ד לג(3) 101 (1979); ע"פ 519/82 **גרינברג נ' מדינת ישראל**, פ"ד ל"ז(2) 187 (1983); למקרים שבהם נדונו בקשות לפי פקודת בזיון בית המשפט נגד רשויות ציבוריות ר', למשל: בג"ץ 4247/97 **סיעת מרצ במועצת עיריית ירושלים נ' השר לענייני דתות** (15.12.1998); בג"ץ 1748/06 **ראש עיריית דאהריה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית** (24.7.2007); בג"ץ 8414/05 **ראש המועצה הכפרית בלעין נ' ממשלת ישראל** (15.12.2008); בג"ץ 2732/05 **ראש מועצת עיריית עזון נ' ממשלת ישראל** (5.10.2009); בג"ץ 4542/02 **עמותת "קו לעובד" נ' ממשלת ישראל** (החלטות מיום 24.11.2008 ומיום 3.12.2009); בג"ץ 4112/99 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' עיריית תל אביב יפו** (13.9.2011); בג"ץ 2858/24 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון לאומי** (23.4.2026); ת"א (חיפה) 443-08 **בלייכר נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 לפסק הדין (3.1.2016); עת"מ (מרכז) 68138-11-22 **היא"ס בישראל נ' משרד הפנים רשות האוכלוסין וההגירה** (22.1.2024); עת"מ (ירושלים) 56933-09-23 **פורום המשפחות השכולות נ' הממונה על התכניות החיצוניות וקידום שותפויות במשרד החינוך** (4.6.2024)).

18. למען הסר ספק, בקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט ניתן להגיש גם בגין הפרת צו ביניים, ולא רק בגין הפרת פסק דין (ר' למשל: עת"מ (חיפה) 55664-06-22 **קידום צעיר - עמותה לקידום הספורט והחינוך בטירת הכרמל נ' עיריית טירת הכרמל** (21.8.2022)). על האפשרות להגיש בקשת בזיון בשל הפרת צו ביניים עמד גם בית המשפט הנכבד בעתירה זו, בהתייחס לצו הביניים מושא הבקשה (פרוטוקול הדיון מיום 28.4.2026, עמ' 30; פרוטוקול הדיון מיום 3.5.2026, עמ' 2).

19. עוד נפסק, כי אין כל מניעה להחיל את פקודת בזיון בית המשפט על המדינה, וכי אין כל מקום לדבוק בגישה המיושנת, לפיה The king can do no wrong (עת"מ (ירושלים) 146/07 **אבנים מור בע"מ נ' מנהל מקרקעי ישראל** (6.8.2008)); בג"ץ 1748/06 **יונס נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית** (24.7.2007)).

20. משום כך, ובלית ברירה, מוגשת בקשה זו. אשר על כן בית המשפט הנכבד מתבקש להורות כמבוקש בראשה.

4 ביוני 2026

אלזה בונייה, עו"ד

ב"כ העותרים